

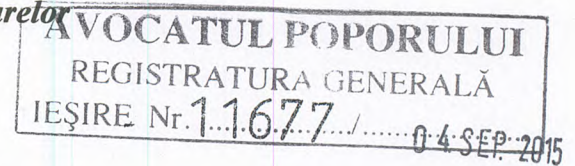

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman
Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

*Domnului Cătălin Claudiu Bejan, Comisar șef de penitenciare
Director general al Administrației Naționale a Penitenciarelor*

RECOMANDAREA

nr. 12 din 04 septembrie 2015

*referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru reducerea supraaglomerării
Penitenciarului Iași, asigurarea condițiilor de detenție și de servire a mesei,
supravegherea corespunzătoare a deținuților și asigurarea unui număr suficient de
grupuri sanitare față de numărul persoanelor private de libertate*

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 5537/2015, numitul Bighiu Doru-Daniel, ne-a sesizat exprimându-și nemulțumirea față de condițiile de detenție din Penitenciarul Iași și față de tratamentul la care a fost supus de alte persoane private de libertate, solicitându-ne sprijinul în schimbarea regimului de detenție și transferarea sa în Penitenciarul Vaslui.

Cu ocazia anchetei efectuate în Penitenciarul Iași de reprezentanții instituției Avocatul Poporului, la data de 25 iunie 2015, s-a constatat că în camera 3.3, în care era cazat deținutul **se aflau 26 de persoane**. Suprafața camerei era de 32,85 mp., respectiv 114,97 mc. aer, din care o suprafață de aproximativ 10 mp., era alocată băii și unui spațiu de depozitare a hainelor, paturile fiind dispuse supraetajat pe trei niveluri. Camera și grupul sanitar aveau câte o fereastră cu gratii, care **nu asigurau condiții corespunzătoare pentru iluminatul natural, erau deteriorate și nu puteau asigura confortul termic**.

La baie existau două grupuri sanitare separate (cu două chiuvete și două dușuri), **insalubre și insuficiente față de numărul mare de condamnați**, aflate într-o stare avansată de degradare. Deși fereastra băii era deschisă, era un puternic miros de mucegai, iar **pereții erau nezugrăviți și murdari**.

Obiectele personale de igienă și îmbrăcăminte care nu mai încăpeau în locul de depozitare de lângă baie erau ținute în genți și sacoșe pe paturi. Din cauza supraaglomerării nu exista posibilitatea amenajării altor spații de depozitare. Saltelele și lenjeriile de pat erau asigurate de administrația locului de deținere, fiind vechi, dar într-o stare acceptabilă.

Masa se servea în cameră, în paturi, deoarece nu era loc pentru mese, între paturi fiind amplasate băncuțe care puteau fi folosite la servirea mesei.

Potrivit conducerii penitenciarului, unitatea avea o capacitate de 750 de persoane, însă, din cauză că este singurul penitenciar din Moldova pentru deținuții aflați în regim de executare închis, erau cazați aproximativ 1500 deținuți, capacitatea **fiind depășită cu 100%**. Din cauza supraaglomerării camerelor, nu puteau fi respectate standardele prevăzute de Ordinul ministrului justiției nr. 433/2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, privind asigurarea a 4 mp. și 6 mc. aer pentru fiecare deținut. Drept urmare, supraaglomerarea atrăgea o serie de alte deficiențe, care nu puteau fi remediate. Situația din Penitenciarul Iași era cunoscută de factorii de decizie, însă lipsa fondurilor necesare construcției de noi incinte era principala cauză a supraaglomerării.

În legătură cu tratamentul la care a fost supus de alți deținuți, în urma anchetei efectuate a rezultat că **petentul a fost agresat de trei deținuți la date diferite, în cele trei cazuri fiind sesizat Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași.**

Cât privește solicitarea de transfer a deținutului, prin adresa nr. X/29093/PIIS/ din 22 iulie 2015, Penitenciarul Iași a comunicat instituției Avocatul Poporului că deținutul a fost transferat la data de 17 iulie 2015 la Penitenciarul Vaslui.

* Demersuri anterioare întreprinse de instituția Avocatul Poporului la Penitenciarul Iași:

- **în anul 2014,** instituția Avocatul Poporului a efectuat o anchetă în Penitenciarul Iași, ca urmare a petiției formulate de un deținut care ne-a sesizat în privința condițiilor de detenție, susținând că în camera în care era cazat saltelele erau vechi, erau ploșnițe și gândaci.

Sușinerile petentului au fost confirmate de conducerea penitenciarului, în sensul că, *această unitate de deținere era suprapopulată, astfel că într-adevăr condițiile de cazarmament și cazare aveau de suferit, cel puțin pe blocul regim închis construit în anul 1970, iar situațiile expuse de petent (saltele deteriorate, lipsa mai multor mese pe cameră, calitatea spațiilor de toaletare, supraaglomerarea, incapacitatea de individualizare a regimului de executare a pedepsei conform prevederilor legale) erau reale și erau consecința directă a lipsei resurselor financiare și umane.*

Instituția Avocatul Poporului a sesizat Administrația Națională a Penitenciarelor solicitând examinarea prioritizării alocării de fonduri către Penitenciarul Iași, având în vedere gradul de supraaglomerare al acestuia, necesitatea modernizării și igienizării corespunzătoare.

Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat că pentru Penitenciarul Iași, în vederea acoperirii necesarului de cheltuieli materiale curente, au fost alocate fonduri de la bugetul de stat precum și din veniturile proprii încasate, din care un procent de 41% a fost alocat pentru asigurarea condițiilor de cazare a persoanelor private de libertate. Bugetul pe anul 2015 va fi fundamentat având în vedere asigurarea fondurilor necesare pentru următoarea perioadă în vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție ale persoanelor private de libertate. **(Dosar nr. 3060/2014*)**

- **în luna februarie 2015**, cu prilejul anchetei efectuate de reprezentanții Biroului Teritorial Iași ca urmare a sesizării din oficiu a Avocatului Poporului cu privire la condițiile de detenție din penitenciare, s-a constatat că în Penitenciarul Iași **erau cazați 1534 deținuți la o capacitate legală de deținere de 763 deținuți**. În pavilionul de deținere pentru condamnații aflați în regim închis și maximă siguranță, fiecare încăpere avea 33 mp. și 24-26 deținuți în cameră. Din cauza depășirii capacității de cazare la nivelul Penitenciarului Iași, în decursul anului 2014, pe lângă propunerile de transfer întocmite lunar către Administrația Națională a Penitenciarelor, **au fost efectuate propuneri de transfer pentru 330 deținuți clasificați la toate regimurile de executare**, cu excepția regimului semideschis, pentru care Penitenciarul Iași nu era profilat și **au fost primite aprobări pentru 56 deținuți**. De asemenea, **s-a propus transferul unui număr de 752 deținuți** clasificați la regim de maximă siguranță, regim închis, regim deschis, pe fondul supraaglomerării și a riscului de a nu se respecta capacitatea legală de deținere și normele minime obligatorii de cazare, **transfer neaprobat**.

Cât privește condițiile de servire a mesei, în pavilionul detenție-Corp A (în exploatare din 1983), **masa se servea în cameră** (deținuții serveau masa pe genunchi)-obiectivul nu a fost prevăzut cu sală de mese din construcție. În pavilionul de detenție-Corp B (în exploatare din 1997), **masa se servea în cameră**-obiectivul nu a fost prevăzut cu sală de mese din construcție. În pavilionul multifuncțional-Corp D (în exploatare din 2012) masa se servea la sala de mese, special amenajată în acest sens.

- **în luna martie 2015**, în urma unei alte anchete efectuate de instituția Avocatul Poporului, conducerea Penitenciarului Iași a confirmat suprapopularea unității (**grad de ocupare peste 200%, iar în Secția 1 aproape 300%**). Sub acest aspect, Avocatul Poporului a sesizat Administrația Națională a Penitenciarelor, și a solicitat respectarea prevederilor art. 48 din Legea nr. 254/2014 privind regimul de executare a pedepselor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, având în vedere gradul de supraaglomerare al acestuia, necesitatea modernizării și igienizării corespunzătoare.

Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat că, **numai la o eventuală rectificare bugetară pozitivă se pot aloca noi fonduri bugetare Penitenciarului Iași, aspect care va fi în atenția Administrației Naționale a Penitenciarelor**. Însă, pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție la nivelul Penitenciarului Iași, s-au luat următoarele măsuri: s-au înlocuit/recondiționat saltelele care prezentau cel mai avansat grad de uzură; a fost solicitată/fundamentată Administrației Naționale a Penitenciarelor suma de 508.000 lei pentru paturi, respectiv 95.000 lei pentru cazarmament; s-au reparat/recondiționat paturi și saltele, în limita resurselor bugetare la art. 20.02 „reparații curente” (înlocuire platband cu plasă de tip „griro”, înlocuire elemente metalice deteriorate, vopsit etc.); la nivelul Secției I de detenție au fost recondiționate un număr de 50 de paturi (aproximativ 70% din total), 27 dintre acestea fiind înlocuite în luna februarie 2015, iar 23 erau în curs de înlocuire până la sfârșitul lunii mai 2015; s-a demarat achiziția de materiale pentru confecționarea de uși metalice la grupurile sanitare din toate camerele de deținere.

Referitor la „reexaminarea prevederilor OMJ nr. 2714/2008 cu privire la bunurile pe care deținuții le pot introduce sau primi în penitenciar, în condițiile în care se constată incapacitatea sistemului de a asigura condiții decente de trai pe perioada privării de libertate”, Administrația Națională a Penitenciarelor a precizat că actul normativ a fost reanalizat și inclus în proiectul Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 (Dosar nr. 291/2015).

Față de cele expuse, având în vedere:

Dispozițiile art. 48 alin.(8) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, potrivit cărora în cazul în care capacitatea legală de cazare a penitenciarului este depășită, directorul acestuia are obligația de a informa directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare. Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor stabilește dacă transferul se impune, cu precizarea penitenciarelor în care se transferă persoanele condamnate,

În temeiul prevederilor art. 47 din Constituția României și ale art. 59 din Constituție coroborat cu art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea :

RECOMANDARE

Pentru eliminarea încălcării drepturilor și libertăților constituționale ale persoanelor private de libertate prin cazarea acestora în spații care nu respectă condițiile minime de cazare, în exercitarea atribuțiilor sale legale, directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor va dispune măsuri legale pentru:

1. reducerea supraaglomerării Penitenciarului Iași, având în vedere că, potrivit site-ului Administrației Naționale a Penitenciarelor, **la data de 25 august 2015, se aflau 1508 deținuți, capacitatea la 4 mp-699, iar indicele de ocupare % (la 4 mp) era de 215, 74.**

2. dispunerea măsurilor legale **care se impun** pentru asigurarea unor condiții decente de cazare (efectuarea de reparații, zugrăvire) și de servire a mesei persoanelor private de libertate, asigurarea spațiilor pentru depozitarea bunurilor, asigurarea iluminatului natural corespunzător.

3. dispunerea măsurilor legale pentru asigurarea unui număr suficient de grupuri sanitare față de numărul deținuților.

4. dispunerea măsurilor legale pentru supravegherea corespunzătoare a persoanelor private de libertate, în vederea evitării supunerii acestora la agresiuni fizice din partea altor deținuți.

Administrația Națională a Penitenciarelor va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Vă rog să primiți, Stimate Domnule Director General, asigurarea înaltei mele considerații.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 3 septembrie 2015